

Städ- och underhållsrekommendationer av keramiska plattor för hemmiljö

(J. Saari 20140604)

Golv och väggar med keramiska plattor är tåligare än de flesta andra ytskikt. Förutom mekaniskt slitage så tål plattorna vatten och kemisk påverkan från både sura och alkaliska rengöringsmedel.

I normalfallet krävs emellertid inga starka rengöringsmedel eller efterbehandlingar. För plattor som har en viss vattenabsorption (dvs som "suger" åt sig vatten), som exempelvis rustika ler- eller så kallade "Terracottaplattor" räcker det oftast med att man rengör med en mild såpalösning, vilken både rengör och skyddar mot fläckar.

På tätsintrade plattor som granitkeramik och glaserade plattor ska man däremot inte använda såpa eller andra feta rengöringsmedel. Det räcker oftast med vanligt vatten samt att emellanåt tillsätta ett mildt alkaliskt rengöringsmedel. Överdoser inte! Det blir inte renare av mer rengöringsmedel - bara dyrare för plånbok och miljö.

Dessa rekommendationer är framtagna av Centro kakel och klinker AB med stöd av branchorganisationen Bygggeramiksrådets generella instruktioner för rengöring och underhåll. Följ alltid instruktioner och dosering enligt rengöringsmedelstillverkarens rekommendation. Välj i första hand alltid ett miljömärkt alternativ och överdosera inte.

Vardaglig rengöring av keramiska väggbeklädnader

Kakelplattor och glaserade klinkerplattor rengörs med vatten och eventuell ett neutralt eller alkaliskt rengöringsmedel. Exempelvis diskmedel eller sk "Allrengöring". Vid kraftig nedsmutsning så bearbetas ytan mekaniskt med skurborste eller skursvamp tillsammans med ett alkaliskt rengöringsmedel likt "Allrengöring".

Fogar

Fogarna är det som oftast smutsas ner lättast beroende på dess struktur och porositet. Vanliga fogar i våtutrymmen får ofta en beläggning av organiskt material i form av tvål- och schamporester samt av hud och håravfall. Denna beläggning kan i sig vara grogrund för mögelsvamp. Cementen i fogmassan är alkalisk och skyddar till viss del mot mögeltillväxt, men om oorganiska föroreningar bli kvar i fogen finns dock en ökad risk för mögeltillväxt.

Problemet undviks genom noggrann och regelbunden rengöring med alkaliskt rengöringsmedel. Se även till att ventilationen är god i utrymmet. Ökad luftväxling är bra, så lämna gärna dörren öppen under perioder av dygnet då utrymmet inte används. Exempelvis under natten och arbetsdagen.

Om mögeltillväxt har uppstått, kan denna avlägsnas med strakt alkaliskt rengöringsmedel, typ Klorin, i kombination med kraftig borstning. Det finns specialprodukter för fogrengöring i fackhandeln. Dessa bör användas med försiktighet och enligt anvisning. Ofta är dessa medel sura och kräver att fogarna fuktas i förväg och eftersköljs mycket noggrant för att bland annat undvika missfärgningar och bortfrätning av fogmassan. Mjukfogar torkas av regelbundet så att inte smuts fastnar.

Golv i torra utrymmen

Daglig rengöring av golv i torra miljöer anpassas givetvis efter smutsbelastningen i varje enskilt fall. Det normala är att man exempelvis använder en torr mopp för att avlägsna damm och andra partiklar.

För att få bort smuts som fastnat i ytan görs en våtrengöring med vatten och svagt alkaliskt rengöringsmedel. Såpalösning bör inte användas då den kan ge en tunn beläggning på plattorna där ny smuts lätt kan fastna.

Vid hårt nedsmutsade golv görs en våtrengöring med vatten och alkaliskt rengöringsmedel typ "Allrengöring" eller "Grovent" i kombination med mekanisk bearbetning. Skölj ytan noga efteråt med rent vatten.

Golv i våta utrymmen

I våta utrymmen används samma metoder som på torra golv. En mer regelbunden intervall med våtrengöring är att föredra, gärna med mildt alkaliskt rengöringsmedel.

Centro Kakel och Klinker AB
Girovägen 3
175 62 Järfälla
08-442 90 50
www.centro.se
Org.nr: 556061-8943

Det är mer vanligt förekommande med kalkavlagringar i våta utrymmen. För att ta bort svåra kalkavlagringar och andra fläckar av oorganisk smuts bör man i första hand använda ett neutralt rengöringsmedel. Dock kan det vara nödvändigt att ibland använda sura rengöringsmedel exempelvis "Kalkbort" eller "Klinkerrent". Dessa typer av rengöringsmedel ska dock användas med försiktighet, framförallt på fogar. Fukta alltid fogarna innan för att förhindra missfärgningar och skador på fogmassan. Läs instruktionerna på förpackningen innan och överdosera inte.

Fläckborttagning

Spill och läckage ska alltid torkas upp så fort som möjligt. Vid användning av starka rengöringsmedel är det lämpligt att börja med en svag brukslösning och sedan öka doseringen succesivt.

Prova på en liten yta som gärna är undanskymd.

Här följer några vanligen förekommande fläckar och förslag på lämpliga typer av rengöringsmedel.

- **Livsmedelfett, öl, vin, glass, hudfett, oljefilm, smörjfett, metallskrap av aluminium.**

Alkaliskt rengöringsmedel - t.ex. "Allrengöringsmedel" eller "Grovrengöring", soda eller kaustiksodalösning.

- **Kalkutfällningar, cement och bruk, rostfläckar, metallskrap av stål**

Surt rengöringsmedel - t.ex. "Kalkbort", "Klinkerrent". Ättiksyra/ättiksprit, "Murtvätt"

- **Färgspill av oljefärg/alkydfärg, motorolja, asfaltsfläckar**

Lösningsmedel - t.ex. Lacknafta, Avfettning (T-grön)

- **Gummi, stearin, paraffin**

Lösningsmedel - t.ex. Aceton, sprit, Rödsprit (T-röd), rengöringsbensin

- **Färgspill, akrylatfärg som inte torkat**

Vatten - utspädning av färgen med mycket vatten och upptorkning

- **Färgfläckar som torkat**

Mekanisk rengöring - t.ex. Skrapning med rakblad. Färgborttagningsmedel

- **Kraftigt färgande vätskor, t.ex. rödvin & rödbetsspad**

Alkaliskt och blekande rengöringsmedel – t.ex. Klorin i spädning enligt tillverkarens rekommendationer för fläckborttagning.

- **Metallskrap på oglaserade eller mattglaserade plattor**

Rengöring med "Klinkerrent" och "Scotchbrite"